

ΤΟ ΔΙΑΚΥΒΕΥΜΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 24 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ (Ιανουάριος 2007)

Συγγραφέας: ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Για τα συνδικάτα, το περιβάλλον σε όλες τις εκφάνσεις του συνιστά κοινωνικό αγαθό που πρέπει να προστατεύεται, καθώς αποτελεί το υπόβαθρο κάθε αναπτυξιακής διαδικασίας και κοινωνικής ευημερίας, αλλά και το οικολογικό απόθεμα της χώρας, η διατήρηση του οποίου αποτελεί υποχρέωση της παρούσας γενιάς έναντι των επομένων. Οι υπέρμαχοι της αναθεώρησης του άρθρου 24 του Συντάγματος ισχυρίζονται ότι αυτό έρχεται σε σύγκρουση με την ανάπτυξη του τόπου. Πρόκειται για αυθαίρετη προσέγγιση, καθώς η συνταγματική κατοχύρωση της προστασίας του περιβάλλοντος δεν έρχεται σε σύγκρουση με την αναπτυξιακή διαδικασία.

Απεναντίας, υπάρχει σημαντικό διακύβευμα από ενδεχόμενη αναθεώρηση του άρθρου 24, καθώς αυτή θα οδηγήσει:

1. Στο διαχωρισμό των δασικών εκτάσεων από τα δάση, γεγονός που σημαίνει έμμεση κατάργηση της προστασίας και του τεκμηρίου κυριότητας του Δημοσίου στις δασικές εκτάσεις. Οι εκτάσεις αυτές ανέρχονται σύμφωνα με εκτιμήσεις στα 40-45.000.000 στρέμματα περίπου σύμφωνα με την απογραφή του 1992 και προστατεύονται ως εδάφη δασικού χαρακτήρα, διότι στην πλειονότητά τους είναι θαμνώδη και υποβαθμισμένα δάση. Πέραν των σοβαρών επιπτώσεων που θα υπάρξουν στο περιβαλλοντικό ισοζύγιο της χώρας από το αποχαρακτηρισμό όλων των παραπάνω εκτάσεων, μια τέτοια ρύθμιση θα επιφέρει και την απώλεια δημόσιας περιουσίας, αφού ο δασικός χαρακτήρας αυτών των εκτάσεων αποτελεί το βασικότερο εργαλείο για τη στοιχειοθέτηση του τεκμηρίου κυριότητας του Δημοσίου.

2. Στη νομιμοποίηση όλων των αυθαιρεσιών και καταπατήσεων σε βάρος των δασών μέχρι το 1975, αφού η οριοθέτηση των δασών και των δασικών εκτάσεων θα γίνει με βάση την κατάσταση (σύμφωνα με αεροφωτογραφίες) του 1975. Τίθεται ως χρονικό όριο το 1975, ό,τι δηλαδή ήταν δάσος το 1975 εμπίπτει στην προστασία του δάσους και των δασικών εκτάσεων, ενώ ό,τι υπήρχε πριν, εκφεύγει της προστασίας. Αυτό μπορεί να έχει και κάποια λογική, με την έννοια ότι είναι δύσκολο να

ανατραπούν διαμορφωμένες καταστάσεις. Υπάρχουν καταστάσεις που δημιουργήθηκαν προ του 1975, αλλά δημιουργήθηκαν νομίμως, διότι μια δασική περιοχή εντάχθηκε στο σχέδιο πόλεως. Πράγματι, είναι λογικό, τώρα δεν μπορείς να εξετάσεις το σχέδιο πόλεως του 1972, που κακώς είχε ενταχθεί σε μια δασική περιοχή. Αυτό όμως μπορεί να αντιμετωπισθεί με νόμο που θα μπορούσε να περάσει η Βουλή. Η διά του Συντάγματος όμως συλλήβδην νομιμοποίηση των αυθαιρεσιών προ του 1975 μειώνει το κύρος του Συνταγματικού Χάρτη της χώρας.

3. Αίρεται η διαδικασία της αναδάσωσης δημοσίων και ιδιωτικών εκτάσεων που έχουν κηρυχθεί αναδασωτές σύμφωνα με το άρθρο 117 του Συντάγματος. Επισημαίνουμε ότι το άρθρο 24 ως έχει σήμερα δεν αποτελεί εμπόδιο για το χωροταξικό σχεδιασμό, καθώς επιτρέπει και στις δημόσιες και τις ιδιωτικές εκτάσεις να αλλάζουν προορισμό, εάν το δημόσιο συμφέρον επιβάλλει κάποια άλλη χρήση, που μπορεί να είναι αγροτική και κάποια άλλη χρήση δημοσίου συμφέροντος. Διεξόδους δηλαδή δίδει και το σημερινό Σύνταγμα. Απεναντίας, πρόβλημα και εμπόδιο για την βιώσιμη ανάπτυξη στη χώρα μας αποτελεί η χρόνια έλλειψη βασικών εργαλείων για την άσκηση περιβαλλοντικής πολιτικής, όπως η έλλειψη χωροταξικού σχεδιασμού σε συνδυασμό με τις καθυστερήσεις στην ολοκλήρωση του κτηματολογίου και την ανυπαρξία δασολογίου, η δημιουργία των οποίων αποτελεί συνταγματική επιταγή (άρθρο 24) και αντιστοίχως αρμοδιότητα και υποχρέωση του κράτους.

Στη βάση των παραπάνω ζητούμε:

Να μην αναθεωρηθεί το άρθρο 24 του Συντάγματος. Την ολοκλήρωση του χωροταξικού σχεδιασμού, του κτηματολογίου και του δασολογίου. Τη βελτίωση της εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, με παράλληλη διαμόρφωση των αναγκαίων προς τον σκοπό αυτό προϋποθέσεων.

Ομιλία στη Συγκέντρωση Φορέων και Πολιτών με θέμα «Οι Συνταγματικές Αλλαγές κατά του Φυσικού Περιβάλλοντος» που διοργανώθηκε στην Αθήνα στα γραφεία της ΓΣΕΕ στις 15 Ιανουαρίου 2007.